

**АСОЦИАЦИЯ
НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

1527 София, ул. Тракия №15, ет. 1.
тел./факс: (02) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

Изх. № 385/12.09.2015 г.

**ДО
Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ КЪМ 43-
ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Относно: Проект на Закон за представителите по индустриална собственост, № 502-01-73, внесен от Министерския съвет на 31 август 2015 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) се запозна с изпратения ни проект на Закон за представителите по индустриална собственост, № 502-01-73, внесен от Министерския съвет на 31 август 2015 г¹.

АИКБ подкрепя законопроекта по принцип, като по-долу изразяваме някои свои съмнения и забележки.

Трябва ли да се създават съсловни организации със закон и много ли са регулираните професии в България?

Основният въпрос, който поражда законопроекта, е принципният въпрос за целесъобразността от създаване на съсловни, а и на браншови организации със специални закони. Никой до момента не е направил анализ на ползите и вредите от създаването на организации като Камара на архитектите, Камара на инженерите от инвестиционното проектиране, Камара на геодезистите и други. В момента ние не

¹ В момента, статутът на представителите по индустриална собственост се урежда с Наредба, приета с ПМС № 137 от 15 юли 1993 г. (Обн. ДВ. бр.65 от 30 Юли 1993г., изм. ДВ. бр.86 от 21 Октомври 1994г., доп. ДВ. бр.41 от 23 Май 1997г., доп. ДВ. бр.32 от 8 Април 2003г., изм. ДВ. бр.69 от 23 Август 2005г., изм. ДВ. бр.47 от 22 Юни 2012г.).

твърдим, че тези организации са причинили вреда. Не можем обаче да защитим и наличието на полза. В публичното пространство циркулират различни недоволства и критики, но никой не си е дал труд да обобщи и анализира настроенята на членовете на тези камари, станали такива в едни случаи доброволно, а в други случаи - по принуда.

Една от темите, които предизвикват постоянни дискусии, е въпросът за броя на регулираните професии в страната. През 2012 – 2013 г., когато за първи път се лансира идеята за създаване на Камара на представителите по индустриална собственост, броят на регулираните професии в България е бил 103, което я поставя между държавите в ЕС с по-умерен брой регулирани професии. (Най-голям брой регулирани професии е установен в Чехия и Полша, като последната е рекордьор с 368 регулирани професии)². **И тогава и по други поводи, даването на статут на регулирана професия е оспорвано с аргумента, че това облагодетелства преди всичко хората, които вече работят в тази област и ограничава конкуренцията в професията.**

През 2012 – 2013 г., внасянето на законопроект за създаване на Камара на представителите по индустриална собственост предизвика сериозни брожения. Имаше негативна реакция срещу увеличаването на броя на регулираните професии в страната, а Комисията за защита на конкуренцията беше сезирана във връзка с изискването представителите по индустриална собственост да могат да упражняват професията, след като са натрупали тригодишен стаж в областта. КЗК се изказа негативно по последния въпрос (Комисия за защита на конкуренцията, Решение № АКТ-1180-10.10.2012 г.) и законопроектът беше преработен, но така и не беше приет.

Към сегашния законопроект няма оценка на въздействието, независимо, че вносителите му биха могли дори да претендират, че създаването на Камара на представителите по индустриална собственост би могло евентуално да доведе до икономия на публични средства, защото Регистърът на представителите по индустриална собственост ще се води от Камарата и ще се финансира с членския внос на членовете ѝ. По-важното обаче е, че никой не си дава труд дори да се опита да даде отговор на въпроса дали затягането на режима на регулирана професия няма да се отрази неблагоприятно на възможността да се упражнява професията въобще.

Липсата на оценка на въздействието и меко казано неиздържаните мотиви³ са сред сериозните недостатъци на този законопроект. Не очакваме, че тези наши бележки ще доведат до промяна в отношението на вносителите на законопроекти към подготовката

---

² Данните са на ИПИ, който се позовава на Европейската комисия. Виж: Костадинова, Св., Напред към повече регулации, Бюлетин на ИПИ, брой 583 от 22 юни 2012 г.

³ Сред мотивите на законопроекта срещаме следното: „Освен това Република България е поела ангажимент да изготви този законопроект в отговор на запитвания, получени от Европейската комисия чрез електронната мрежа в рамките на Проекта на Европейския съюз (ЕС) за правото на ЕС (EU Pilot) № 2357/11/MARK от 13 септември 2011 и № 4255/12/MARK от 19 февруари 2013 г. за съобразяване на сега действащата нормативна уредба с Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар“. Този текст е показателен със своята неразбираемост и неяснота. От написаното се разбира едва ли не, че мотив да се приеме такъв закон е фактът, че някой е попитал он-лайн Европейската комисия на два пъти за законодателната уредба на работата на представителите по индустриална собственост. Това вероятно не е точно така, но при сегашното крайно нехайно отношение към писането на мотиви за внасянето на законопроекти се получават всякакви курioзи. Отделен въпрос е, че никой не може да ни убеди, че създаването на Камара на представителите по индустриална собственост се дължи на привеждането на националната уредба в съответствие с правото на ЕС, както на дълго и нашироко ни убеждават в мотивите на законопроекта.

на оценка на въздействието при разработването на нови законопроекта и/или към формулирането на мотивите им, но сме длъжни до подчертаем продължаващото нежелание да се прави нещо в тази насока.

АИКБ приема създаването на Камара на представителите по индустриална собственост в сегашния и вид, но иска гаранции срещу дискриминация на тези представители, които не са членове на Камарата.

АИКБ не заема изцяло отрицателна позиция срещу немотивираното създаване със специален закон на поредната професионално-съсловна организация поради факта, че членството в Камарата не е задължително според член 60 от законопроекта, в който изрично се казва, че: „Членството на представителя в Камарата възниква с вписването му в регистъра, освен ако подаде декларация, че не желае да е член на Камарата“. Ние приемаме, че такова положение – задължително вписване в Регистъра и НЕзадължителност на членството в Камарата е приемливо.

Показателно обаче е това, че по време на консултациите, които проведохме със специалисти по индустриална собственост в хода на подготовката на настоящето становище, установихме, че всички от тях, които са се запознали със законопроекта, са убедени, че ... членството в Камарата е задължително. На нашия коментар, че това не е така, ние бяхме убеждавани, че „не сме разбрали правилно“ и че „задължителното членство е крайно необходимо“.

Констатирайки подобно настроение в гилдията, ние можем да очакваме две неща:

Първо, може да очакваме мощна лобистка интервенция за промяна на текста на член 60 между първо и второ четене. Апелираме към народните представители да НЕ приемат поправки в посока на задължителност на членството в Камарата на представителите по индустриална собственост.

Второ, след евентуалното приемане на Закона можем да очакваме появата на различни негативни дискриминационни практики по отношение на представители по индустриална собственост, които не са членове на Камарата. Комисията по дискриминация може от сега да се готви за работа по ново „направление“ в дейността ѝ.

Във връзка с посоченото до тук, АИКБ настоява за ясна законова гаранция за доброволността на членството в Камарата и за недопустимост на дискриминация по този признак. Това би могло да стане с добавяне на следния текст към член 60:

„Недопустимо е да се дискриминират представители по индустриална собственост, които не са членове на Камарата по тази причина, да им се създават спънки и административни пречки в работата“.

Неясноти и недомислия при формулирането на условията за упражняване на професията представител по индустриална собственост.

В чл. 4, т. 1 записът води до заключението, че професията „представител по индустриална собственост“ може да се упражнява от гражданин на която и да е държава

по света⁴. Неясно остава защо изобщо е нужен подобен запис, освен може би за да се подчертае, че упражняващият професията трябва да е гражданин на някаква държава. Подобни случаи са редки и възникват след определени революционни катаклизми, при които изчезват или се разпадат цели държави, каквито са случаите с разпадането на Руската империя, на Австро – Унгария и на Отоманската империя след Първата световна война. В днешно време в подобна ситуация биха могли да се озоват граждани на така наречените „пропаднали държави“, като може би Сомалия или жители на театъра на военните действия в така наречената Ислямска държава, но едва ли те се визират от тази разпоредба на закона. Смятаме, че този текст трябва да се прецизира, за да стане ясна точната презумпция на закона.

Законопроектът предвижда изпитът за придобиване на професионалната квалификация „Представител по индустриална собственост“ да се придобива чрез полагане на изпит пред Патентното ведомство. Тук веднага възниква въпросът дали е най-доброто решение хората, които ще са представители пред Патентното ведомство, да се явяват на изпит точно пред него, за да могат да упражняват професията.

Още по-странно е обстоятелството, че примерно преподавателите и академичните изследователи в сферата на интелектуалната собственост също трябва да се явяват на подобен изпит. Би било странно, хабилитирано лице в сферата на интелектуалната собственост, преподаващо или извършващо изследователска работа в сферата на патентите, полезните модели и/или в областта на марките, промишленият дизайн и пр., да се яви на изпит пред комисия, част от членовете на която е напълно възможно да са с по-ниска квалификация от него.

Според член 8, ал (2) от представения Законопроект, във въпросната комисия влизат: „двама представители, посочени от председателя на Камарата“, държавен експерт и юрист от Патентното ведомство и един представител на академичната общност“. За двамата представители, посочени от председателя на Камарата, не са посочени НИКАКВИ изисквания. По логиката на законопроекта, той би могъл да посочи практически всекиго за член на въпросната комисия. Някой би казал, че това е преувеличение, но цялата досегашна практика сочи, че е нас няма невъзможни злоупотреби. (Добре помним назначаването на секретарки и шофьори в бордовете на държавни и общински предприятия – акт, достатъчно абсурден сам по себе си, но за сметка на това – широко практикуван).

В чиновническата квота в комисията едното място е запазено аз държавен експерт, което предполага определена фундаментална подготовка, но от формулировката на член 8, ал (2) излиза, че всеки начинаещ юрист, назначен на работа в Патентното ведомство, би могъл да участва във въпросната Комисия напълно законно. Впрочем, не

---

⁴ Точният текст на член 4, т. 1 в законопроекта гласи: „Правото да упражнява професията представител може да придобие всяко дееспособно лице, което: 1. е български гражданин или гражданин на друга държава – членка на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, или на друга държава;“.

са посочени никакви изисквания и по отношение на представителя на академичната общност.

От изложеното се вижда, че законовата уредба на начина на провеждане на изпита за придобиване на професионалната квалификация „Представител по индустриална собственост“, заложен в така представения законопроект, е недообмислена и на практика негодна. Остава неясен и въпросът защо определени категории представители на академичната общност, както и хора с дълга практика в Патентното ведомство (но примерно напуснали институцията) да нямат правото да упражняват професията „Представител по индустриална собственост“, без да се явяват на подобен изпит. Дали хората с докторски степени по интелектуална собственост или пък доскорошни държавни служители (старши експерти, държавни експерти и пр.) трябва да се явяват на изпит пред хора, които те са обучавали или ръководили ?

Във все още действащата Наредба, по право могат да придобият статут на представители по индустриална собственост (ако отговорят на изискванията за гражданство и ако положат клетва) следните категории лица: държавни експерти и юристи със стаж най-малко 10 години в Патентното ведомство; адвокати с адвокатски стаж най-малко 10 години; членовете на изпитната комисия (комисията по чл. 7, ал. 1 от Наредбата), провела първата изпитна сесия; хабилитирани преподаватели със стаж в областта на индустриалната собственост най-малко 10 години независимо от трудовото им правоотношение с висше училище; специалисти със следдипломна квалификация в областта на индустриалната собственост и с най-малко 10-годишен стаж в индустрията като такива, придобит след влизането в сила на Закона за патентите. Тези възможности за регистрация по право биха могли да бъдат прецизирани, но като цяло са логични и не представляват никакви незаслужени привилегии.

За застраховането на представителите по индустриална собственост.

В законопроекта напълно основателно се предвижда задължителна застраховка на професионалната отговорност на представителите по индустриална собственост.

Съмнения поражда обаче начинът на определяне на минималната застрахователна сума. В член 43, ал. (5) от законопроекта се предвижда следното: „Минималната застрахователна сума – обща и за отделно застрахователно събитие, се определя от Общото събрание на Камарата. Минималната застрахователна сума за съдружията на представители не може да бъде по-малко от двойния размер на минималната застрахователна сума за представителите, практикуващи индивидуално“.

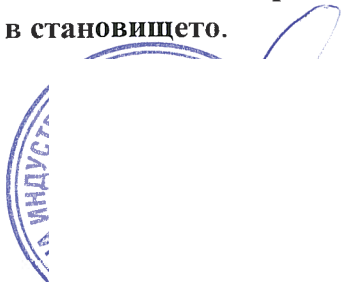
Оценката на риска за нанасяне на щети при осъществяване на представителство по индустриална собственост е сложна материя, но като цяло размерът на минималната застрахователна сума при съдружията изглежда подценен. Тук изобщо не става дума да лобираме за интересите на застрахователите, но този въпрос изисква допълнителна експертна дискусия с участието на компетентни актьори и специалисти по управление на риска.

Съмнения поражда и начинът на определяне на минималната застрахователна сума за индивидуално практикуващите представители по индустриална собственост. Цитираният вече член 43, ал. (5) предвижда това да се прави от Общото събрание на Камарата. Подобно решение безспорно допринася за добавяне на някаква допълнителна тежест на новосъздадената съсловно-професионална организация, но на нас не ни изглежда приемливо размерът на минималната застрахователна сума да се определя с гласуване от тези, които ще се застраховат. Ако си позволим едно по-свободно сравнение – при това положение, размерът на застраховката „Гражданска отговорност“ на шофьорите може би ще трябва да се определя с национален референдум между всички правоспособни водачи или от Общото събрание на Съюза на автомобилистите !?

Смятаме, че размерът на минималната застрахователна сума трябва да се определи в преходните и заключителни разпоредби на Закона като число, а не като функция на някакви други параметри от рода на минималната работна заплата и други подобни. По принцип, размерът на минималната застрахователна сума би трябвало да е устойчива величина и да не се нуждае от непрекъснати корекции от страна на народните представители.

В заключение, Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) потвърждава подкрепата си за законопроекта за представителите по индустриална собственост, **като обръщаме още един път внимание на някои сериозни бележки от принципен характер, които са дадени по-горе в становището.**

С УВАЖЕНИЕ:

ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА
АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В
БЪЛГАРИЯ

Изх. № 7/14.09.2015г.

До:
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

СТ А Н О В И Щ Е

От:
БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА
ГРУПА НА МЕЖДУНАРОДНАТА
АСОЦИАЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА
ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА
СОБСТВЕНОСТ

гр. София, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5,
кула А, ет.10, тел. 02 / 936 11 20

Относно:
Проект на ЗАКОН ЗА
ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ ПО
ИНДУСТРИАЛНА СОБСТВЕНОСТ
Сигнатура 502-01-73
Предстоящо разглеждане на 16.09.2016г.

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Българската национална група на Международната асоциация за закрила на интелектуалната собственост (БНГ на АИРПИ) е сдружение с нестопанска цел създадено преди повече от 12 години, обединяващо водещи представители по индустриална собственост, лица с професионални интереси в областта, както и индустриални предприятия притежатели на обекти на индустриална собственост. Членовете на групата са задължително членове и на Международната асоциация за закрила на интелектуалната собственост (АИРПИ) – най старата в света правозащитна организация в областта на Интелектуалната собственост учредена през далечната 1897г.

Представяме на вниманието на Комисията нашето становище по законопроекта за Закон за Представителите по индустриална собственост (Проекта).

Следва да се им предвид, че само за последната една година БНГ на AIRPI е изразявало на два пъти становища по Проекта (копия от които прилагаме), които са изпратени на Премиера, Министъра на икономиката и Председателя на Патентно ведомство. **В становищата, в близо 30 пункта, са формулирани критики към Проекта, от които Ведомството възприе само четири, болшинството от които чисто технически.** Становища, както разбрахме са изразявали и други организации обединяващи правноносителите и/или професионалисти в областта на индустриалната собственост. За реално обсъждане на тези становища, обаче Ведомството не предприе никакви мерки, поради което у нас се създава впечатлението, че закона се прокарва въпреки и едва ли не в опозиция на становището на преобладаващата част от лицата, чиято професионална дейност ще регламентира и които са най-заинтересовани да се приеме един добър и работещ закон.

Всичко това мотивира БНГ на AIRPI да излезе с открито писмо към институциите, по един от ключовите проблеми на Проекта (копие от което също прилагаме). Писмото беше подкрепено лично от **73 (седемдесет и трима)** представители по индустриална собственост представляващи и/или работещи в кантори от областта, които заедно формират между 50 и 60% от пазара на тези услуги в страната (на база официалната информация от сайта на Патентно ведомство за броя на регистрирани марки по които има упълномощен представител по индустриална собственост).

Видно от приложените документи, въпреки желанието за законово регламентиране на дейността на представителите по индустриална собственост, преобладаващата част от професионалната общност, чиито отношения закона ще урежда не подкрепя настоящата негова версия, особено в частта с отпадането на задължителното членство в Камарата на представителите по индустриална собственост.

Ето защо, молим при приемане на закона да имат предвид изложеното по долу:

1.1. Членство в Камарата на представителите по индустриална собственост (чл.3 ал.4, чл.58 и чл.60 от Проекта).

След повече от четири години дискусии по законопроекта, по един от въпросите, по които консенсуса в професионалната общност е в най-висока степен се предлага решение, което е напълно необосновано и не кореспондира, нито с правната регламентация на сходни по естеството си професии в България, нито с добрите практики у нас и в чужбина.

По същество, настоящата версия на законопроекта, макар и крайно неprecизирано, предвижда че представителите по индустриална собственост не са задължени да членуват в Камарата, решение, което беше възприето още в първата версия на законопроекта през 2011г. и последователно подкрепяно както от професионалната общност, така и от Патентно ведомство. Съгласно съпровождащата законопроектна информация публикувана на интернет страницата на Патентно ведомство, това предложение е на Министерство на икономиката, но в мотивите по този въпрос е казано просто „Членството в Камарата не е задължително.“, без да се излагат каквито и да е съображения в подкрепа на предложената промяна. **В мотивите към законопроекта, така както той е внесен в**

Народното събрание въпросът, че членството в камарата НЕ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛНО изобщо не е коментиран.

БНГ на АІРРІ изразява категоричната си позиция против така предложеното законодателно решение.

Представителите по индустриална собственост вписани в Регистъра следва задължително да членуват в Камарата.

Противното обезсмисля превръщането на професията в „регулирана“ по смисъла на Закона за признаване на професионалните квалификации, какъвто подход е избран съгласно мотивите на законопроекта и каквото от много години е желанието на професионалната общност. Впрочем от разпоредбите на Закона за признаване на професионалните квалификации е видно, че задължителното членство в професионална организация е един от фундаментите на понятието „регулирана професия“ и изобщо не е чуждо на българското право.

Задължително членство в професионална или съсловна организация е предвидено за упражняването на редица дейности или професии у нас – адвокати, нотариуси, частни съдебни изпълнители, лекари и лекари по дентална медицина, ветеринарни лекари, магистър-фармацевти, медицински сестри, акушерки и асоциирани медицински специалисти, т.е. все дейности или професии със сериозна обществена значимост, упражняването на които законодателят е преценил, че следва да бъде стриктно регулирано. Общото между тях (а и в самата философия на регулирането им) е законодателното виждане, че лицата упражняващи ги следва да притежават определена правоспособност (гарантирана от държавата) и да са вписани в съответен публичен регистър, но отношенията между отделните практикуващи, включително въпросите свързани с професионалната етика и отговорност следва да бъдат предмет на саморегулиране, което може да бъде адекватно обезпечено единствено чрез задължително им членство в съответна съсловна/професионална организация, която има за цел поддържане на високо равнище в съответната (професионална) област.

Тази философия беше изначално заложена в проекта за Закон за представителите по индустриална собственост и, както вече посочихме, се споделя от болшинството от практикуващите в областта специалисти. Предложените промени в концепцията представляват пълно отстъпление от философията и освен че са необосновани са лишени и от каквото и да е правна и житейска логика.

Следва да се отбележи, че с изключение на Великобритания, всички държави – членки на Европейския съюз, в които има установени със закон професионални организации на представителите по индустриална собственост са решили въпроса в полза на задължителното членство в съответната професионална организация, без очевидно да го разглеждат като необоснована бариера пред пазара. Такъв е случаят в **Австрия, Чехия, Кипър, Германия, Испания, Франция, Хърватска, Унгария, Италия, Холандия, Полша, Румъния.** Ето защо считаме, че няма абсолютно никаква причина България да се отклонява от тези добри европейски практики, още повече че е възприела задължителното членство по отношение на други регулирани професии, които подобно на тази на представителите по индустриална собственост са със сериозна обществена значимост.

Утвърждаването на високи професионални и етични стандарти от страна на Камарата, които да се прилагат от всички упражняващи професията е невъзможно без

специфичното ѝ признаване от страна на държавата за представителна организация на тези лица, признаване, което обаче следва да е реално, а не номинално, и което следва да бъде ефективно гарантирано от закона посредством механизми изключващи омаловажаването и като „представителен орган“. Една от целите на закона (видно от мотивите към законопроекта) е *„премахне фрагментацията на гилдията, произтичаща от създадените множество различни сдружения“*. Тази цел не би била постижима, ако членството в Камарата е доброволно, тъй като би я превърнало в поредната, макар и малко по-авторитетна организация на професионалисти в областта.

1.2. Правомощия на Председателя на Камарата.

Проекта предвижда редица правомощия за Председателя на Камарата, които същия осъществява еднолично, а в редица случаи и напълно безконтролно. Такива са например правомощията му по чл.8, ал.2 и чл.10, чл.11, ал.2, които са изключително важни. Считаме, че въпросните правомощия, както и правомощията му по вписване и заличаване на представители и съдружия, както и тези по признаване на квалификацията на чуждестранните представители и преценка за допускане на еднократно или временно упражняване на професията следва да бъдат в компетентността на Управителния съвет като колективен орган. Това ще даде възможност за по-голяма прозрачност и демократичност при вземането на решения важни както за отделния представител желаещ да упражнява професията, така и за Камарата и професията като цяло. Освен това ще изключи едноличните субективни решения на Председателя, които на практика, са трудно контролируеми. В Проекта няма мотиви защо такива важни компетенции са предоставени еднолично на Председателя, при положение, че е много по-логично те да са в компетентността на Управителния съвет. Ние не намираме какъвто и да е смисъл в подобно законодателно решение, поради което настояваме всички еднолични правомощия на Председателя да бъдат отнесени в компетентност на Управителния съвет.

1.3. По чл. 4, т. 2 от Проекта

Принципно се допуска всяко лице с висше образование със степен „магистър“ да бъде представител за марки, дизайни и географски означения, докато за патенти и полезни модели се запазва изискването за наличие на конкретно посочени видове висше образование. Това е отклонение от съществуващата в момента уредба в Наредбата за представителите по индустриална собственост, която изисква определен вид образование за всички представители по индустриална собственост, независимо от обектите, и това е оправдано от естеството на професията и необходимостта от наличието на специфични знания, включително познаване на действащото законодателство и практика в областта. Считаме, че следва да се запази настоящата практика и уредба, която изисква определен вид образование за всички представители по индустриална собственост според вида на обектите.

1.4. По чл. 7 - 10 от Проекта

Проектът предвижда провеждане на изпит от Патентното ведомство на Република България (ПВРБ). При условие, че бива създаван специален закон, който цели да уреди упражняването на една професия и създаването на независима съсловна организация, не намираме основание провеждането на този изпит да се организира от ПВРБ – органа, пред който се упражнява професията „представител по индустриална собственост“. Напротив, подготовката на кадри, както и поддържането на тяхната квалификация, следва да бъде изцяло прерогатив на Камарата. Аналогична е уредбата в Закона за адвокатурата (ЗАдв.), където подготовката и провеждането на изпити за адвокати се

провежда от Висшия адвокатски съвет, независимо, че се проверява познаването на действащото законодателство и се придобива право на упражняване на професията „адвокат“ пред съдилища и административни органи, различни от Висшия адвокатски съвет.

Неясно е разписана процедурата по определяне на състава на изпитната комисия. Насърчаваме формирането на нова комисия за всяка изпитна сесия при ясно определени условия. Това би позволило гъвкавост и същевременно по-добра прозрачност и обективност на провеждането на изпитите.

Процедурата по допускане до изпит за придобиване на професионална квалификация за лица, които ще упражняват професията постоянно в България, разписана в чл. 9, също има нужда от корекции, включително липсва срок за разглеждане и произнасяне по искането от кандидат за допускане до изпит, респективно срок за отстраняване на нередовности, което създава предпоставки за несигурност и непрозрачност.

1.5. Обжалване актовете на Камарата

В настоящата версия на законопроекта е предвидено всички обжалвания по съдебен ред на актове на Камарата да са подсъдни на ВАС. За нас остава абсолютно необяснима, а още по-малко обоснована позицията на вносителите, да пренесат обжалването изцяло в сферата на административното правораздаване. Отново подчертаваме, че в хипотезата, в която се прокарва докрай заложената в мотивите към Проекта идея за създаване на независима съсловна организация в лицето на Камарата, нейната дейност трябва да бъде отделена от тази на ПВРБ и да се въведе обжалване пред ВКС, доколкото актовете на органите на Камарата нямат характер на индивидуални административни актове и не следва да подлежат на обжалване по административно-правен ред.

1.6. По чл. 10 от Проекта

Считаме, че част от изискванията за провеждане на изпит следва да бъдат предвидени в закона и не следва да бъдат оставяни за уреждане изцяло в акт на органа, провеждащ изпита. От една страна, това е гаранция за законосъобразното провеждане на изпита, а от друга – създава трайност и предвидимост на отношенията, които в противен случай сравнително лесно могат да бъдат променени по конюнктурни съображения.

1.7. По чл. 11, ал. 3 от Проекта

Нужно е доразвиване на уредбата относно т.нар. курсове за осъвременяване на знанията с оглед регламентиране на това дали те са задължителни за представителите, има ли санкции за неизпълнението им, какво е отношението на законодателя към сертификати, издавани от чуждестранни организации във връзка с проведени обучения и допълнителни квалификации и пр.

Следва да се има предвид и че систематичното място на курсовете за осъвременяване на знания не е в този член, нито в този раздел от Проекта, който касае придобиването, а не поддържането на професионална квалификация. Предлагаме създаване на отделна разпоредба, която да третира условията за поддържане на професионалната квалификация и осъвременяване на познанията на представителите.

1.8. По чл. 12, ал. 3 от Проекта

Въведените изисквания при регистрация на чуждестранни представители като постоянни представители в България създава неравнопоставеност с българските представители, които ще могат да упражняват професията единствено след придобиване на висше образование „магистър“ и след полагане на изпит, който цели да установи познаване на българското законодателство. Към чуждестранните представители тези изисквания се ограничават до тригодишно висше образование (което може да не бъде със степен „магистър“) и доказване на стаж в друга държава.

Следователно за чуждестранните представители се предоставя възможност постоянно да упражняват професията в България при по-ниски критерии и без да се изисква познаване на българското законодателство. Напомняме, че един аналогичен закон - ЗАдв., допуска упражняване на професията само съвместно с български адвокат или при случите на трайно установяване – едва след натрупване на тригодишен стаж в България или след полагане на приравнителен изпит на български език. Считаме, че уредбата при професията “представител по индустриална собственост“ следва да бъде аналогична или най-малкото сходна, предвид еднаквата степен на ценност на защитаваните интереси.

Съгласно чл. 14 (в)(3) от Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации (Директива 2005/36): *„Чрез дерогация от принципа за правото на избор на молителя, предвидено в параграф 2, за професии, чието упражняване изисква прецизно познаване на националното законодателство и по отношение на които предоставянето на консултации и/или съдействие във връзка с националното законодателство е съществен и постоянен аспект от професионалната дейност, приемащата държава членка може да предвиди изискване за период за приспособяване или изпит за правоспособност”*.

Следва да се има предвид, че материалното право на държавите-членки на ЕС е хармонизирано в голяма степен, но не е идентично. В областта на процесуалното право, обаче, хармонизацията не е напреднала дотолкова, че процедурите пред националните патентни ведомства и пред съда да са уеднаквени, напротив - тези процедури са най-разнородни, действията пред ведомствата и съда са свързани с различни по продължителност срокове и това застрашава в много голяма степен интересите на получателите на услугите.

Освен това в Директива 2005/36, чл. 53 е предвидено: *„Лицата, ползващи се от признаване на професионални квалификации, следва да притежават познания по езиците, необходими за упражняване на професията в приемащата държава-членка”*.

Предлаганата от нас уредба е изцяло съобразена с изискванията както на Директива 2005/36, така и на Директива 2006/123/ЕО относно услугите на вътрешния пазар (чл. 16, съдържащ общите изисквания и чл. 17, т. 11, който за представителите по индустриална собственост въвежда дерогация от общите изисквания при предоставяне на услуги от лица от друга държава-членка).

Следователно, прилагането на сходни за българските представители изисквания към чуждестранни представители, които трайно ще упражняват професията у нас, е в съответствие с европейското законодателство, в частност ако бъде предвидено

задължително полагане на изпит на български език, отново ще е налице правилно транспониране на Директива 2005/36.

1.9. По чл. 17 - 19 от Проекта

Уредбата на документите, които следва да се представят при вписване в регистъра от представители и от сдружения на такива, е непълна, а за сдруженията дори липсва. Данните, подлежащи на вписване, също са необмислени и разкриват неточности.

1.10. По чл. 34 от Проекта

Отказът от представителство по ал. 1 следва да бъде само при основателни причини и сроковете за уведомяване по ал. 4 и 5 следва да текат от датата на уведомяване на Патентно ведомство с оглед интереса и сигурността на клиента.

1.11. По чл. 40 от Проекта

В чл. 40 би трябвало да се предвиди задължение на представителя/ сдружението да разполага с офис, а „офисът“ да се дефинира в допълнителните разпоредби на закона.

1.12. По чл. 41 и 42 от Проекта

Посочените разпоредби следва да бъдат редактирани с цел внасяне на яснота кога и при какви обстоятелства представителите могат да бъдат задължавани да предоставят конфиденциална информация, касаеща техните отношения на доверие с клиентите.

1.13. Дисциплинарното производство и процедура са разписани повърхностно, като са пропуснати или са неясно разписани много съществени моменти като предпоставки за инициране на производството, неясни давностни срокове, видове нарушения и наказания, обявяване на решенията, кратки срокове за реабилитиране на наказаните лица, липса на възможност за принудително изпълнение на дисциплинарните наказания и др. Същевременно редът и условията за работа на дисциплинарната комисия са изнесени в отделен акт, което считаме за ненужно.

1.14. По чл. 46 от Проекта

Текстът на разпоредбата следва да бъде редактиран доколкото предвижда налагане на дисциплинарни наказания при уговаряне на възнаграждения, които са в противоречие с добрите нрави и/или професионална етика (което изобщо не следва да бъде предмет на регулиране при една свободна професия), а същевременно пропуска сериозни нарушения като неизпълнение на професионалните задължения и накърняване на интересите на клиенти.

1.15. По чл. 58 т.2, т.4, т.5 от Проекта.

Считаме, че членството следва да е задължително (мотивите са ни изложени по-горе), поради, което текста „независимо дали са нейни членове“ следва да отпадне.

1.16. По чл.60 от Проекта.

Считаме, че членството следва да е задължително (мотивите са ни изложени по-горе), поради, което текста „освен, ако подаде декларация, че не желае да е член на Камарата“ следва да отпадне.

1.17. Намираме целия раздел Трети за лошо разписан, а това са текстове с изключителна важност доколкото те регламентират устройството и начина на

функциониране на основата на съсловна организация – Камарата. Без да навлизаме в конкретни текстове, следва да се посочи, че:

- изискванията към членовете на отделните органи изглеждат случайно определени и без връзка помежду си (съгласно чл. 72, ал. 2, т.1 член на Управителния съвет (УС) може да да бъде със 7 години стаж, а член на Контролния съвет (КС) (чл. 77, ал. 2, т.1) и ДК (чл. 79 ал. 3 т. 1) – с 10-годишен стаж);

- липсва приемственост в отделните органи;

- липсват разпоредби относно условията за прекратяване на мандата на членове на органите;

- не се предвижда публичност на решенията на органите на Камарата;

- не е предвиден срок за съхраняване на архива на Камарата.

Надяваме се, че изложените от нас мотиви ще бъдат отчетени при обсъжданията на законопроекта, като оставаме на разположение за съдействие.

Приложения: съгласно текста

С уважени

Ивета Борисова –
председател на управителния съвет
на БНГ на МАЗИС (AIPPI)

